Porady indywidualne dla rodziców i prawnych opiekunów uczniów ze spektrum autyzmu (PROJEKT)

04.04.2024

Temat: Czym jest spektrum autyzmu?

Autyzm (zaburzenie ze spektrum autyzmu, ang. autism spectrum disorder, ASD) należy do zaburzeń neurorozwojowych. Najczęściej rozpoczynają się one już we wczesnym dzieciństwie. Zdarza się jednak, że ich objawy ujawniają się na późniejszych etapach życia.

Autyzm charakteryzuje się trudnościami w komunikacji i interakcjach społecznych. Obejmuje też ograniczone i powtarzające się wzorce zachowań. Mogą im towarzyszyć zaburzenia rozwoju intelektualnego i mowy funkcjonalnej.

Po raz pierwszy autyzm opisany był jako spektrum zaburzeń w klasyfikacji do diagnozowania DSM-IV, które powstała w 1994. Klasyfikacja wskazuje na spektrum autyzmu jako tzw. termin parasol, który obejmuje kilka diagnoz m.in. Zespół Aspergera, autyzm, autyzm atypowy.

Od lat 90. trwają badania genetycznego podłoża autyzmu. Naukowcy liczyli na to, że uda im się powiązać podłoże genetyczne dla każdej jednostki wewnątrz spektrum tj. osobno dla ZA, autyzmu itd. Okazało się to jednak nie do zrobienia. Nie udało się określić osobnych przyczyn i sposobów na wsparcie osobno dla każdego „typu autyzmu". Poza tym, diagności często mieli trudność z zaklasyfikowaniem objawów jako autyzmu, autyzmu atypowego czy Zespołu Aspergera…

W najnowszej klasyfikacji DSM-V używanej w procesie diagnozowania zrezygnowano z wyodrębniania jednostek w spektrum autyzmu (tj. Zespół Aspergera, autyzm atypowy), znajdziemy w niej jedynie pojęcie „spektrum zaburzeń autystycznych", które opisuje osoby o różnych trudnościach i poziomach funkcjonowania. Z klasyfikacji wykreślono Zespół Retta, ponieważ ma znaną przyczynę genetyczną. Rozumienie autyzmu jako złożonego spektrum jest zgodne z obecną wiedzą.

Temat: Jak się go diagnozuje?

Diagnostyka zaburzeń ze spektrum autyzmu jest wieloetapowa i powinna być dostosowana do indywidualnych cech klinicznych pacjenta oraz danych z wywiadu rodzinnego. W pierwszej kolejności należy wykluczyć choroby i stany, które można skutecznie leczyć, w tym zaburzenia naśladujące autyzm lub współistniejące z autyzmem i przyczyniające się do pogorszenia kontaktów społecznych.

Diagnoza składa się z:

- wywiadu z rodzicami
- obserwacji dziecka
- analizy źródeł (np. opinii nauczyciela, rodzinnych filmików)
- dodatkowych badań w celu wykluczenia innych przyczyn (nie zawsze)

Diagnostykę prowadzą **poradnie psychologiczno- pedagogiczne** lub prywatne ośrodki diagnostyczno-terapeutyczne wyspecjalizowane w zakresie spektrum autyzmu. Osobą, która stawia diagnozę jest psychiatra, ale w proces diagnozy autyzmu zazwyczaj zaangażowany jest **zespół specjalistów**: psychiatra, psycholog, logopeda i pedagog specjalny.

Po diagnozie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dziecko odbywa wizytę w gabinecie lekarza psychiatry, który posiada uprawnienia do orzekania o tym zaburzeniu. Ta opcja jednak nie zawsze jest w pełni skuteczna (są przypadki, gdzie diagnoza okazała się błędna z uwagi na zbyt krótki czas oraz niewielką ilość istotnych informacji o dziecku, które pomagają w znalezieniu odpowiedzi).